

Stellingen behorende bij het proefschrift

The practice of palliative sedation in the Netherlands after the launch of the national guideline.

1. Bij het vaststellen van de indicatie voor palliatieve sedatie wordt in de praktijk grotere waarde gehecht aan de noodzaak tot het verlichten van symptomen dan aan het voldoen aan het criterium van een levensverwachting van minder dan 2 weken. – *Dit proefschrift*
2. Artsen voelen zich vaker onder druk gezet door patiënten of naasten om te starten met continue palliatieve sedatie dan verpleegkundigen. – *Dit proefschrift*
3. Meer dan door een refractair symptoom, wordt de indicatie voor palliatieve sedatie in de praktijk bepaald door een refractair toestandsbeeld dat ontstaat door het samenkomen van lichamelijke en niet-lichamelijke symptomen. – *Dit proefschrift*
4. In de praktijk betekent proportionele sedatie dat de dosering van een sedativum niet alleen wordt afgestemd op de ernst van de refractaire symptomen, maar ook op de voorkeuren van patiënt en naasten alsmede het belang dat wordt gehecht aan (het behoud van) communicatie. – *Dit proefschrift*
5. Consultatie voorafgaande aan de start van palliatieve sedatie dient opgevat te worden als onderdeel van normaal medisch handelen. – *Dit proefschrift*
6. Medicine has always tended to rename or reclassify problems with no clear solution, so perhaps it is inevitable that every decade brings changes in the words that denote medical activity aimed at the relief of distress in the face of life-threatening illness. – *Bill Noble, BMJ Support Palliat Care 2011;1:1-2 doi:10.1136/bmjspcare-2011-000033*
7. When physicians attend to the body rather than to the person, they fail to diagnose suffering. – *Cassell EJ Annals Int Med 1999;131-531-4*
8. Men moet afstand nemen van hetgeen men wil becommentariëren: de zomer beschrijf je het best op een winterdag. – *Hendrik Ibsen*
9. Als het zo is dat wij allemaal, bijna stilzwijgend, erkennen dat je beter voor de dood kunt kiezen dan voor een verhuizing naar het verpleeghuis, moet er iets grondig veranderen aan onze zorg voor ouderen. In die verandering spelen de maakbare dood en de arts slechts een geringe rol. – *Vrij naar Hans Achterhuis, Trouw 14 juli 2012*
10. We kunnen veel leren van de manier waarop cellen in het menselijk lichaam met elkaar communiceren. Je hebt niet alleen een zender, maar ook een ontvanger nodig. – *Taede Sminia, emeritus hoogleraar histologie en rector magnificus Vrije Universiteit Amsterdam*
11. To be a dokter or to be a doctor? That's a question!

26 juni 2013
Siebe Swart